

Wvd. hoge commissaris te Djakarta (Schürmann) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Peters), 23 aug. 1951

Mede voor Drees en Stikker. Referte mijn telegram 174.

Ook gisteren bleef het toegezegde antwoord uit. Hedenochtend belde Darmasetiawan mij op en verzocht mij half tien bij hem te komen; hij zou mij dan namens de Minister antwoord geven. Dit antwoord bleek te bestaan uit in Nederlandse vertaling voorlezen van een gedeelte van de inhoud van het op 22 Augustus door Subardjo aan Supomo verzonden telegram, welk gedeelte luidde als volgt: 'in antwoord op Uw beide telegrammen van In de Kabinetszitting van 21 Augustus werd de redevoering van de President besproken. Deze redevoering had slechts het karakter van een persoonlijke boodschap van de President tot het volk op onze onafhankelijkheidsdag, los van het politieke beleid van onze regering ten aanzien van de relaties tussen Indonesië en Nederland. Dit politieke beleid is gebaseerd op het officiële rapport der speciale staatscommissie en op het programma van het Kabinet Sukiman. Verzoeken aan de Nederlandse Regering uiteen te zetten, dat het punt, hetwelk in het bijzonder betreft wijziging van het Unie-statuut door een ander verdrag uitgevoerd behoort te worden op basis van zakelijke motieven met de bedoeling om relaties tussen Indonesië en Nederland gezond te maken. De Indonesische Regering spreekt de hoop uit dat een en ander langs vreedzame weg opgelost zal worden, los van sentimenten.'

Ik maakte Darmasetiawan er op opmerkzaam dat het rapport der speciale staatscommissie niet gepubliceerd werd, doch onthield mij van verder commentaar. Het wil mij voorkomen dat de Indonesische Regering met dit antwoord zich duidelijk van het door de President gehouden betoog heeft gedistancieerd en dat een nog verdergaande uitspraak van haar redelijkerwijs niet te verwachten was. Ik moge adviseren omtrent dit antwoord niets te publiceren alvorens Supomo uitvoering heeft gegeven aan de in het geciteerde telegram verstrekte opdracht.